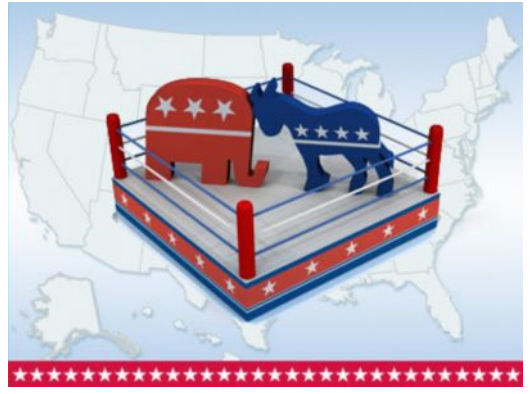

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ BAŞKANLIK SEÇİMİ VE YANKILARI

ARZU TEK / TASAM Siyasal İletişim Enstitüsü Araştırmacısı

Bilindiği gibi, süper güç olarak adlandırılan Amerika Birleşik Devletleri'nde 4 Kasım 2008 günü, Amerikalı seçmenler sandık başına gitmiş, dünyanın gözü ise sandıklardan çıkacak sonuca endekslenmişti. Seçim sonuçlarını incelerken öncelikle ABD'deki seçim sistemi, liderlerin seçime hazırlanmaları, bu süreçte yaşananlar ile ABD seçim sonuçlarının Türkiye'yi ve Dünya'yı nasıl etkileyeceğinin vurgulanması gerekmektedir.

AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDE SEÇİM SİSTEMİ

ABD başkanlık seçimleri 4 yılda bir yapılmaktadır. Başkanlık seçimlerinin sonucu seçiciler kurulu esasına göre belirlenmektedir. Bu sisteme göre ABD'nin her eyaleti başkanlık seçimlerinde nüfus oranıyla orantılı olarak bir temsil hakkına sahiptir. Seçiciler kurulundaki toplam oy sayısı 538 olup, en az 270 oy kazanan aday ABD'nin başkanı olarak seçilmektedir.

ADAYLAR NASIL BELİRLENİYOR?

Amerika Birleşik Devletlerinde başkanlık seçimlerine katılan her siyasi partiyi temsil edecek adaylar, ön seçimlerle belirlenmektedir. Bu ön seçimler eyaletlere göre Primary veya Causus yöntemiyle yapılmaktadır. *Primary* yöntemi partinin tarafları olan her ABD yurttaşına açık olan seçimlerdir. *Causus* yöntemi ise ancak partinin kayıtlı üyelerine açıktır.

Bütün eyaletlerde ön seçimler aynı gün içinde yapılmaz. Ön seçimler başkanlık seçiminin yapılacağı yılın Ocak ayında tek tek bazı eyaletlerde başlar ve haziran ayına kadar eyaletten eyalete devam eder. Geleneksel olarak ön seçimlerin yapıldığı ilk eyaletler Iowa ve New Hampshire eyaletleridir. Bazı eyaletlerin ön seçimleri "Özel Salı" gününe rast geldiği için "Süper Salı" adıyla anılır.

ABD başkanlık sistemi başkanlara ikinci bir şans vermektedir. Partiler kendi içlerinden seçilmiş başkanları ikinci bir kez aday gösterme zorunda olmamalarına rağmen başkanlar partileri tarafından kolayca ikinci bir kez daha aday gösterilebilirler.

Ön seçimler bittikten sonra Ağustos ayı sonunda ve Eylül ayı başında her iki parti bir kurultay yapar. Bu kurultayda her iki parti resmen kendi adayını belirler. Kurultaylar ABD'nin en büyük medya organları tarafından ABD halkına canlı olarak yansıtılırlar. Daha sonraki zaman içerisinde kurultayda her partinin ileri gelenleri (partinin üyesi olan eski ABD başkanları) konuşmalar yaparlar. Başkan yardımcısı seçimle belirlenmez. Başkan adayı yardımcısı adayını tamamen kendisi belirler. Bu işlem parti kurultayından hemen önce gerçekleşir. Kurultayın en son günü başkan adayının konuşmasıyla son bulur. Böylelikle kurultayın bitmesinden hemen 2 ay kadar sürecek başkanlık seçimi kampanyası başlamış olur.

2008 seçimlerinde Cumhuriyetçi Parti ve Demokratik Parti'nin aday adayı gösterilen siyasetçilerden en yüksek oy alan adaylar şunlardır:

CUMHURİYETÇİ PARTİ

- John McCain, Arizona eyaleti senatörü. McCain daha önce 2000 ABD başkanlık seçimlerinde ön seçim safhasında Cumhuriyetçi Parti'den aday adayı olmuş fakat aday seçilememiştir. 18 Şubat 2007'de ikinci kez başkanlığa adaylığını koydu. 4 Mart 2008'de en yakın rakibi olan Mike Huckabee'nin adaylıktan çekilmesi sonucu başkan adaylığını yakaladı.
- Rudy Giuliani, 11 Eylül 2001 New York kenti'nin belediye başkanı olarak görev yapmıştır. 13 Kasım 2006'da adaylığını koydu.30 Ocak 2008 'de adaylıktan çekildi.
- Mitt Romney, Massachusetts eyaleti eski valisi.13 Şubat 2007'de başkanlığa aday oldu.Romney 7 Şubat 2008'de adaylıktan çekildi.
- Fred Thompson,Tennessee eyaleti eski senatörü, ayrıca Law& Order televizyon dizisinde oyuncudur. 5 Eylül 2007 tarihinde adaylığını koydu.22 Ocak 2008'de adaylıktan çekildi.
- Mike Huckabee, Arkansas eyaleti eski valisi. 28 Ocak 2007'de başkanlığa aday oldu.4 Mart 2008'de adaylıktan çekildi.
- Ron Paul, Teksas eyaleti Temsilciler Meclisi üyesi. 12 Mart 2007'de adaylığını koydu.12 Haziran 2008'de adaylıktan çekildi.
- Tom Tancredo, Colorado eyaleti eski Temsilciler Meclisi üyesi. 2 Nisan 2007'de adaylığını koydu. 20 Aralık 2007'de adaylıktan çekildi.

DEMOKRATİK PARTİ

- Barack Obama, Illinois eyaleti senatörü. 10 Şubat 2007'de adaylığını koydu. 3 Haziran 2008 tarihinde en yakın rakibi olan Hillary Clinton'u delege sayısında geri bırakarak Demokratik Parti'nin başkan adaylığını yakaladı.
- Hilary Rodham Clinton, New York eyaleti senatörü, 42. ABD başkanı Bill Clinton'un eşidir. 20 Ocak 2007'de adaylığını koydu. Ön seçimler sonuçlanana kadar Barack Obama'yla arasındaki adaylık mücadelesini başa baş sürdürdü. 3 Haziran 2008 tarihinde adaylıktan çekilmek zorunda kaldı.
- John Edwards, eski Kuzey Karolina senatörü, 2004 ABD başkanlık seçimlerinde Demokratik Parti'nin başkan yardımcısı adayı idi. 27 Aralık 2006'da adaylığını koydu. 30 Ocak 2008'de adaylıktan çekildi.
- Joe Biden, Delaware eyaleti senatörü. 31 Ocak 2007'de adaylığını koydu. 3 Ocak 2008'de adaylıktan çekildi.
- Christopher Dodd, Connecticut eyaleti senatörü. 11 Ocak 2007'de adaylığını koydu. 30 Ocak 2008'de adaylıktan çekildi.
- Mike Gravel, eski Alaska eyaleti senatörü. 17 Nisan 2006'da adaylığını koydu. 26 Mart 2008'de adaylıktan çekildi.
- Dennis Kucinich, Ohio eyaleti Temsilciler Meclisi üyesidir. 11 Aralık 2006'da adaylığını koydu. 25 Ocak 2008'de adaylıktan çekildi.
- Bill Richardson, New Mexico eyalet valisi. Eski Temsilciler Meclisi üyesi, ABD'nin Birleşmiş Milletler nezdindeki eski elçisi, eski ABD Enerji bakanı. 21 Mayıs 2007'de adaylığını koydu. 10 Ocak 2008'de adaylıktan çekildi.

SEÇİCİLER KURULU

ABD başkanlık seçimlerinin sonucu ülke çapındaki adayların oy oranı göre değil kazanılan seçiciler kurulu üyesi sayısına göre belirlenmektedir. Seçiciler kurulu, başkanlık seçimlerinden hemen sonra toplanan kurultaydır. Bu kurultaya her adayın kazandığı temsilciler katılmaktadır ve yapılan oylama sonucu ABD'nin başkanı belirlenir. ABD başkanlık seçimleri seçiciler kurulu üyelerinin belirlenmesi esasına dayalı bir seçim sistemidir.

Seçime katılan her ABD yurttaşı oyunu desteklediği adaya değil, adayı temsil edecek olan seçiciler kurulu üyesini belirlemek için kullanır. Her eyalet kendi payına düşen, temsil edecek olan seçiciler kurulu üyesini belirleyecektir. Her eyaletin seçiciler kurulundaki üye sayısı o eyaletin Senato ve Temsilciler Meclisindeki temsilci sayısının toplamına eşittir.

ABD'nin başkenti olan Washington kenti özel bir statüye sahiptir. Senatör veya Temsilciler Meclisi üyeleri yoktur. Ancak kentte yaşayan seçmenlerin başkanlık seçimine katılabilmeleri için bu kente seçiciler kuruluna en az üye gönderen eyalete eşit sayıda bir üye gönderme hakkı verilmiştir. Porto Riko, Guam, Amerikan Samoası gibi ABD'ye bağımlı toprakların sakinleri ABD seçimlerinde oy kullanamazlar ve dolayısıyla da seçiciler kuruluna üye gönderemezler. Eyaletler seçiciler kurulu üyelerini belirlemekte geniş bir serbestiye sahiptirler. Mesela bazı eyaletlerde en yüksek oyu kazanan aday o eyaletin bütün seçiciler kurulu üyelerini kazanmaktadır. Bazı eyaletlerde ise seçiciler kurulunu belirlerken nisbi temsil sistemi kullanılır.

Bu sistem bazen daha az oy kazanan adayın başkanlığı kazanabilmesini mümkün kılmaktadır. Örneğin 2000 BD başkanlık seçimlerinde Cumhuriyetçi Parti adayı George W.Bush Demokratik Parti adayı Al Gore'a göre 500.000'den fazla farkla daha az oy almasına rağmen seçiciler kurulu üye sayısı bakımından 271-266 oranında bir üstünlük sağlayarak seçimi kazanmıştır.

Başkanlık seçiminin sonuçları Ocak ayında ABD Kongresi tarafından onaylanarak seçimi kazanan başkan ve başkan yardımcısı seçimden sonraya rastlayan ilk 20 Ocak günü öğle saatinde görevi devralacaktır¹.

ABD BAŞKANLIK SEÇİMİ SEÇİM KAMPANYASI

Başkan adayları seçim kampanyasını üç değişik kategoride değerlendirmektedir: Birincisi, Mavi eyaletler, ikincisi, kırmızı eyaletler ve son olarak salıncak eyaletleridir. Mavi eyaletler olarak adlandırılan eyaletler demokratların sağlam bir çoğunluğa sahip olan eyaletlerdir. Bu eyaletler, ABD'nin kıyı bölgeleri olan New England eyaletleri, New York, Maryland, Kaliforniya, Washington, Oregon'dur. Kırmızı eyaletler, South Carolina, Arkansas, Tennessee, Utah ve Arizona, Cumhuriyetçilerin sağlam bir çoğunluğa sahip olan eyaletlerdir. Salıncak eyaletler kırmızı ve mavi eyaletlerden geriye kalan kısımdaki eyaletleri

¹ http://tr.wikipedia.org/wiki/ABD_ba%C5%9Fkanl%C4%B1k_se%C3%A7imleri

kapsamaktadır. Bu eyaletlerin özelliği başkanlık seçimlerindeki oyların salıncak gibi gidip gelmesidir. Bu eyaletler (Ohio, Iowa, İndiana, Michigan) ABD'nin kuzeyindeki göller bölgesi civarındır. Ayrıca Florida eyaleti güneyde yer almasına rağmen iç göç nedeniyle salıncak eyaleti karakteri kazanmıştır.

Seçim kampanyası genellikle salıncak eyaletleri üzerinde durulmaktadır. 2008 ABD seçimlerine bakıldığında salıncak eyaletlerinin önemi daha da artmaktadır.

ANKETLER VE DEĞERLENDİRMELER

Seçim öncesinde Reuters/ C-SPAN/Zogby ortak kamuoyu yoklamasına göre Obama, McCain'den yüzde 6 önde olduğunu açıklamıştı. Yapılan tahminlere göre Obama, oyların yüzde 50'sini alırken, McCain yüzde 44'de kaldığı belirtilmişti. 2 Kasım 2008 tarihinde aynı grup tarafından yapılan kamuoyu yoklamasında ise fark yüzde 5 idi.

Beyaz seçmenler arasında McCain önemli bir üstünlüğe sahip görünüyordu. Bu kesimin yüzde 54'ü McCain'i desteklerken, yüzde 40'lık bir kesim ise Obama'yı istiyordu.

Siyah seçmenler ise Obama tam destek sağlamış durumdaydı. Bu kesimin yüzde 93'ü Obama'ya evet derken, Latin Amerika Kökenli seçmenlerin (İspanikler) yüzde 65'i Obama'yı desteklemekteydi.

Kamuoyu yoklamalarına göre bağımsız aday Ralph Nader'in desteği yüzde 2, "özgürlükçü" aday Bob Barr'ın desteği ise yüzde 1'dir. Yüzde 2'lik bir kesim ise kararsız olduğunu belirtti.

Seçim zamanı yaklaşırken başkan adayları kampanyalarına hız kazandırdı. McCain ağırlığını Virginia ve Pennsylvania eyaletlerine verdi.

Gallup kuruluşunun 70 ülkede yapmış olduğu araştırmanın sonuçları çok ilginçti. Seçim öncesi yapılan bu araştırmaya göre 70 ülkenin yüzde 64'ü Obama'yı desteklediği belirtti². Avrupa Birliği'nin motoru olarak nitelendirilen İngiltere, Fransa ve Almanya'nın yüzde 70'i Barack Obama'yı desteklediklerini belirtmişti. Türkiye'de ise halkın yüzde 22'si Obama derken, yüzde 8'i McCain demişti. Ayrıca Türkiye halkın yüzde 70'i seçimlere kayıtsız kaldığını ifade etmişti³.

BBC'nin 22 ülkede yaptırdığı anket sonuçlarına göre, bu ülkelerin halklarının, rakibi Cumhuriyetçi Parti başkan adayı John McCain'in 1 ila 4 puan gerisinde kalan Obama'yı, ABD başkanı olarak görmeyi tercih ettiklerini gösterdi. Söz konusu 22 ülkeden 17'sinin de, Obama'nın başkanlık yarışını kazanması halinde ABD'nin dünyanın geri kalanıyla ilişkilerinin iyileşmesini beklediği görüldü⁴.

Obama 2004 seçimlerinde George Bush'a oy veren Nevada, Colorado ve Missouri eyaletlerinde, seçim kampanyasına daha bir özen göstermişti. Obama'nın bu üç eyaleti alması halinde McCain karşısında önemli bir üstünlük sağlayacağı tahmin edilmişti.

2004 başkanlık seçimlerine bakıldığında Demokratların kazandığı 'mavi eyaletler', tüm kamuoyu yoklamaları ve ölçümlerde mavi olarak kalmıştı. Fakat Cumhuriyetçilerin kazandığı kırmızı eyaletlerin bir bölümü bu kez Obama tarafından düşürüleceği kamuoyu yoklamalarında görülmekteydi.

SEÇİM KAMPANYALARINA YÖN VEREN MESELELER

ERMENİ MESELESİ

Türkiye'yi yakından ilgilendiren konuların başında gelen Ermeni Meselesi konusunda Barack Obama Ermeni tezlerinin yanında yer aldığını duyurmuş, Ermeni kuruluşu olan Amerika Ermeni Ulusal Komitesi (ANCA), ABD başkanlık seçimlerinde Obama'yı desteklediklerini Ekim ayında duyurmuştu. ANCA'ya göre Obama, en son 1 Kasım'da Ermenilere açıklama göndererek, başkanlığı sırasında, sözde Ermeni soykırımını tanıma sözü verdi.

Obama, Ermenistan'ın kuruluş yıldönümü vesilesiyle ekim ayında yapmış olduğu açıklamada, 1915 olaylarına değinmeden, Türkiye ve Ermenistan cumhurbaşkanları arasında başlatılan diplomatik ilişkilerin memnuniyetle karşıladığını belirtmişti.

² <http://arsiv.sabah.com.tr/2008/10/23/haber,011117250A7149EA94330BD2C481D53C.html>

³ <http://www.gallup.com/poll/111703/Final-Presidential-Estimate-Obama-55-McCain-44.aspx>

⁴ <http://www.guncel.net/gundem/dunya/2008/09/10/dunyanin-oyu-obama-ya/abd%20seçimleri/>

John McCain kendi kampanyası sırasında Amerikalı Ermenilere mesajlar gönderdi. Bu mesajlarda McCain, ABD Başkanı olan Bush'un çizgisini takip edeceği, 1915 olaylarından "trajedi" olarak bahsederken, hiçbir şekilde "soykırım" sözcüğünü kullanmamaya dikkat etmişti ve Ermenilere hiçbir taahhütte bulunmadı.

KIBRIS

ABD'de yayınlanan Grek News adlı haftalık dergi ekim ayında çıkan haberinde Obama'nın, Rum asıllı Amerikalılara önemli mesaj yayımladığını ve Kıbrıs'taki Türk askeri varlığından "işgalci" olarak söz ettiğini belirtti⁵.

Daha sonraki günlerde Obama ve yardımcısı Joe Biden'in resmi seçim bildirgesinde ise Türkiye ve Kıbrıs politikaları anlatırken, "işgal" benzeri bir ifade kullanmadığı ve Kıbrıs sorununun barışçıl yollarla çözülmesini destek verdikleri görüldü. Ayrıca Obama, İstanbul'daki Fener Rum Patriği'nin "ekümenik", yani "evrensel" olarak tanınması konusunda ve Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılmasını desteklemekteydi⁶.

McCain, Obama gibi Patrik ve Heybeliada Ruhban Okulu'nun açılması gibi konularda aynı düşüncelere sahipti.

Ancak McCain, Obama gibi Kıbrıs'taki Türk askeri varlığını "işgalci" olarak nitelemedi. John McCain uzun senatörlük yıllarında Türkiye'yi destekleyici açıklamalar yaptı. Yeri geldiği zaman Kongrede Türkiye lehine tutum sergilemişti.

Avrupa Birliği üyeliği süresindeki Türkiye'yi gerek Obama gerekse McCain, Türkiye'nin Avrupa Birliği'nde olması kanaatini taşımaktadır.

IRAK

Cumhuriyetçi Partili McCain, Irak'ta geçen yıl giriştiği asker artırma politikasının ilk savunucuları arasında yer aldı. McCain, Bush'un çizgisinden giderek asker artırmanın işe yaradığı, başarıya ulaştığı görüşünü savunmuştu. McCain'e göre eğer bakan olursa Irak'tan "zamanından önce" çekilmesine karşı olduğunu belirtti.

Obama kampanya süreci sırasında Amerikan ordusunun Irak'tan çekilmesi gerektiğini ifade etti. Kampanyası sırasında Irak'ı ziyaret eden Obama, 2011'e kadar Amerikan askerlerinin

⁵ <http://www.tumgazeteler.com/?a=4306801>

⁶ <http://www.radikal.com.tr/default.aspx?aType=HaberDetay&ArticleID=907014>

aşamalı olarak çekilmesi yönündeki takvime de destek verdi. McCain, kampanyası öncesinde ve sonrasında, Irak'ın toprak bütünlüğünün korunması gerektiğini vurgularken, Obama'nın başkan yardımcısı olan Senatör Joe Biden, Irak'ta Şii, Sünni ve Kürt bölgeleri olmak üzere üçe ayrılması önerisiyle ortaya çıkmıştı.

ABD'nin yeni başkanının tutumu ve izleyeceği Irak politikası, Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir⁷.

İRAN

Türkiye'nin de komşusu olan İran'ın nükleer silah elde etme arayışlarına destek vermemesi, Barack Obama'nın ve John McCain'nin desteğini almıştı.

Ancak bu iki lider farklı görüşlerde birbirinden ayrılmaktadır.

Obama barış için gerekirse koşulsuz İran'ın liderleriyle görüşebileceklerini söylemişti. McCain, Obama'nın bu açıklamalarına sert tepki göstererek, "İsrail'i yeryüzünden silmekten bahseden" İran'ın Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad ile masaya koşulsuz oturulmasının stratejik bir hata olduğunu vurgulayarak Obama'nın bu görüşüne karşı çıkmıştı.

Cumhuriyetçi başkan sorunun mutlaka diplomatik bir yolla çözülmesini ve uluslararası toplumun baskı yapması gerektiğini sürekli vurguladı.

Obama, İran sorunun daha barışçıl yollarla çözülmesi taraftarı olduğunu açıkladı.

AFGANİSTAN

Hem Obama hem de McCain, Afganistan'daki olumsuz güvenlik gelişmelerinin NATO'ya karşı bir tehdit olduğu konusunda hemfikir olduklarını beyan etmişlerdi.

Obama konuşmalarında Irak'tan çekilmesi gereken ABD askerini Afganistan'a göndereceği vaadinde bulunmuş, McCain yapmış olduğu açıklamada Afganistan'daki ABD askerinin sayısının arttırılması sözünü vermişti⁸.

⁷ <http://www.dw-world.de/dw/article/0,2144,3766155,00.htm>

⁸ <http://www.stargazete.com/dunya/iste-obamanin-dis-politika-ocelikleri-144763.htm>

KAFKASYA, ORTADOĞU VE DİĞER BÖLGELER

Kafkasya'da Ağustos başında patlak veren Gürcistan-Güney Osetya ve ardından Gürcistan-Rusya, ABD-Rusya ve Nato-Rusya gerginliğinde, John McCain baştan beri bu gerginliğin sorumlusunun Rusya olduğunu söylemişti. Ayrıca McCain, Rusya'ya karşı sert tedbirlerin alınması gerektiğini vurgulamıştı.

Obama ise, başlangıçta Rusya'yı hedef alacak açıklamalardan çekinmişti. Fakat kampanyasının son dönemlerinde ise Obama, Moskova'ya karşı sert bir tutum sergiledi⁹.

ABD'nin dünyadaki etkisinin "Bush'un yanlış politikaları yüzünden" son sekiz yılda çok büyük aşınmaya uğradığını söyleyen Barack Obama, bu aşınmaları onarma sözü vererek ABD'nin krizlerde tek başına değil, müttefik ve ortaklarıyla birlikte hareket edilmesi gerektiğini vurguladı.

McCain, ne kadar olsa da Bush'un politikalarından kendisini soyutlasa da aynı partiyi paylaştığı Bush'un uygulamalarının gölgesinde kaldı.

Obama'nın Avrupa'yı kapsayan seçim gezisi sırasında ilişkileri onarma yönünde verdiği mesajlarla Avrupalılar tarafından coşku ile karşılandı. O sırada Amerikan basınında, "Seçim Avrupa'da yapılsaydı Obama kazanırdı" yorumları yapılmıştı.

McCain açısından Ortadoğu'ya baktığımızda o bölgedeki en yakın müttefiki olan İsrail'in güvenliğinin korunması birincil öncelik taşıdığı anlamına gelmekteydi.

Obama'da İsrail politikalarının güçlü şekilde kendisi döneminde de sürdürüleceğini belirtti. Fakat ABD'deki aşırı muhafazakâr çevreler, Obama'nın ikinci isminin "Hüseyin" olduğunu ve Müslüman kökenli bir babanın oğlu olması nedeniyle, İsrail konusunda duyarsız kalabileceğini ifade etmişlerdi.

Seçim kampanyası sırasında, Obama'nın "gizli Müslüman" olduğu yönünde çıkan söylentilere karşı Obama, Hristiyan inancına bağlı olduğu açıklamasını yapmıştı.

⁹ <http://www.radikal.com.tr/default.aspx?aType=HaberDetay&ArticleID=907022>

ABD SEÇİM SÜRECİNİNE FARKLI AÇILARDAN YAKLAŞIMLAR

Dünyanın süper gücü olarak nitelendirilen Amerika Birleşik Devletleri'nde seçim süreci devam ettiği günlerde farklı görüşler ortaya atılmaya başlandı. Seçimi etkileyecek bazı faktörlerin gündeme gelmesi, ABD başkanlık seçimlerine yeni bir boyut kazandırmıştı. Bunlardan bir tanesi “ırk politikası” diğeri ise “yeni muhafazakârlık” olgusudur.

Seçimlerin gündeme gelmesinin ve adayların netlik kazanmasının hemen ardından ABD'de Irkçılık söylemleri gündeme gelmeye ve tartışılmaya başlandı. Bu süreçle ilgili olarak akıllara bazı sorular gelebilir; Siyah- Beyaz ayrımı daha da derinleşebilir mi? Ve Irkçılık seçimlere gölge düşürebilir mi?

1846-1848 yılları arasında Amerika Birleşik Devletleri, Meksika Savaş'ında geniş ve potansiyel olarak köle barındıran bölgeleri (California ve günümüz Amerika'nın Güneybatısı) kazanınca, ülkenin kendi siyasi partileri bölünerek kendi konularını belirtmeye başlamıştı. Demokratlar Güney'i tutuyorlardı ve köleliğin yayılmasını desteklerken, Cumhuriyetçi kanat olan Whigler ise Kuzey'i tutuyor ve köleliliğin yaygınlaşmasını istemiyorlardı. Cumhuriyetçilere göre köleliliğin tamamen kalkmasının zaman içinde olacağına inanmaktaydılar.

28 Ağustos 1963'te ilk ve önemli adım olarak nitelendireceğimiz olay gerçekleşti. Sivil Haklar hareketini yürüten Martin Luther King Jr ve beraberindekiler, çok önemli iki yasanın geçmesi sürecinde önemli bir aktör olarak karşımızda çıktı. 1964 yılında çıkan Sivil Haklar Yasası ile 1965 yılında Oy Kullanma Hakkı Yasası, Afrika Amerikalılara yasal eşitlik konusunda güvence sunacaktı. Kısmen de olsa Amerika siyasetinin değişimi dolayısıyla kabul edilmişti¹⁰.

Sivil Savaş sonrasında değişen uluslar arası atmosferle dünyanın süper gücü haline gelen ABD, ülkenin Güney'indeki siyahî vatandaşlarının sivil haklarını korumakta başarısız olmaya devam etti. Bunun altında iki sebep yatmaktaydı: Birincisi, siyasi parti sistemi, ikincisi ise ABD kongresinin kararlarıydı. Bu iki sebep birçok kararların çıkmasına engel olmuş, sivil hakların gelişmesini yavaşlatmıştı¹¹.

İlerleyen zaman içerisinde gelişen olaylar ırkçılık söylemlerine ve Amerika Birleşik Devletleri'nin başına ağırtmaya başlayacaktı. Halklar arasına atılan siyah beyaz ayrımı ikliminde kalan Amerika bugününün gölge adamını başka bir deyişle ırk politikasının

¹⁰ Aksiyon , “ Obama Siyah Kalabilecek Mi?”, 10 Kasım 2008, sayı:727, sy: 18-19

¹¹ http://www.usemb-ankara.org.tr/civil_rights_movement/equality.htm

arasında gidip gelecekti. Sivil Haklar Hareketi'ni destekleyen ve ayrımını çok şiddetli yaşayan Siyah-Amerikalılar Barack Obama'nın şunda geldiği noktayı bir zafer olarak yorumlamaktaydı. Fakat hala kuşkuyla yaklaşan yaşlı Siyah-Amerikalı nüfus seçim sonuçlarını beklemekteydi. Genç Siyah-Amerikalılar ise gelecekte umutlu olduklarını ve Beyazlara güvendiklerini söylemişlerdi.

Barack Obama, Siyah-Amerikalılar için bir geçiş sürecidir."Umut ve Değişim" sloganı, bugünün ve yarının Amerikasında yaşanacak değişimin habercisi olarak nitelendirilebilir miyiz?

IRK İLİŞKİLERİ VE SİYASET

Bazı Amerikalı siyaset bilimcileri, ırk fikrinin hala çok önemli bir faktör olduğunu vurguluyorlar. Onlara göre ırk Amerikan siyasetinin bir parçasıdır. Amerikalı siyaset bilimcileri 2008 seçimlerinde ırk konusunun birkaç yönlü etkisi olduğunu belirtmektedir. Bunlar; Irak Savaşı'nın halk arasında yaratmış olduğu tedirginlik ve bundan dolayı yönetime olan tepkilerin artmış olmasıdır. Bunun yanında Katrina Kasırgasının ırk politikasına etkisi üzerine vurgu yapmaktadır. Çünkü Katrina Kasırgası felaketinde büyük zarar gören Siyah-Amerikalılara gereken müdahalenin yetersiz olması ve buna bağlı olarak bürokratik işlemlerinin ağır işlemesi hem basından hem de demokratlardan sert tepki almasına sebep olmuştu.

Irak politikasını etkileyen bir başka önemli etken ise 11 Eylül saldırısıdır. Günümüz Amerikasına baktığımızda 11 Eylül sonrasında yaşananlar Amerika'nın korku ve endişelerinin değiştiği kanaatindedir. Bilindiği üzere ki; artık bu korkunun siyahlardan çok

Arap, Müslüman ya da farklı bir kimliğe dönüşmüş olması olarak nitelendirilmektedir. Bu bakımdan Barack Obama'nın adaylığının bir tehlike olarak görülmesini ortadan kaldırmıştır. Böylelikle artık siyahlar daha az nefret edilen toplumlar olmuştur.

Martin Luther King'in "Bir hayalim var", söyleminden yola çıkılarak Barack Obama umut ve değişimin habercisi olacak mı bugünün ve yarının Amerikası'nda?

21 YÜZYILIN GETİRDİKLERİ VE ETKİLERİ, YENİ AÇILIMLAR

YENİ BİR OLGUNUN YEŞERMESİ: YENİ MUHAFAZAKÂRLIK

ABD başkanlık seçimlerine baktığımızda ilk önce adayların siyasi görüşleri, hangi seçmen kesimine yönelecekleri, hangi kesimden daha fazla oy alacaklarıyla ilgilidir. Ve yapılan analizler bu yöndedir.

Genel olarak ideoloji, sağ ve sol ideolojisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu iki ideolojilerinin azalan versiyonları ortaya doğru yaklaşır. Örnek vermek gerekirse, Amerika'da sağı ifade etmek için muhafazakârlık (conservatism) terimi kullanılır. ABD'de liberal görüşün karşılığı sosyal demokratlıktır. Liberaller insan haklarının geliştirilmesinden yana olan, devletin güçsüzlerin yanında yer almasını isteyen, ekonomiye müdahale etmesi gerektiğini savunan kesimdir. Başka bir deyişle ifade etmek gerekirse liberaller var olan yapıda değişimden yanadır.

Ancak muhafazakârlığın bugünkü boyutu olan yeni muhafazakârlık, farklı çıkış noktaları olan bir ideolojidir. Bu ideolojiyi dört ana grupta toplayabiliriz: Bunlardan birincisi ekonomik liberalizm, ikincisi ahlaki değerlere bağlılık, üçüncüsü dirlik ve düzenlik söylemi, son olarak da "öteki" ile olan ilişkilerde dışlayıcılıktır¹².

Amerika'nın dış politikasının dinamiklerini anlayabilmek için yeni muhafazakârların hangi anlamda Amerikan politikasına yön verdiğini bilmekte yarar vardır. Bu dört önemli noktaya baktığımızda yeni muhafazakârlık olgusu ABD'nin, dünyada tek süper güç olmasını ve sonsuza kadar da öle olmasını amaçlamaktadır. Bunu Amerikan toplumunda sürekli bir düşman algısı düşüncesi yaratarak canlı tutmaya çalışmaktadır. Bunun en iyi örneği "komünizm"di.

¹² http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=r2&haberno=1946

11 Eylül saldırılarından sonra yeni muhafazakârlar yeni düşmanın adını koymuşlardı, “küresel terör”. Bu düşünce doğu’da batıya karşı, batının doğuya olan korkusunu arttırmasına yetmiştir.

Görüldüğü üzere ki yeni muhafazakârlar, ABD’nin iç ve dış dinamiklerini yönlendirme de baş aktör olarak karşımıza çıkıyor. Bunun en iyi örneği İran’dır. Onlara göre, ABD’nin İran’a saldırması ve böyle bir saldırının dünya kamuoyunun önünde meşru bir hal kazandırması çabaları ABD’nin uluslararası arena da güçlülüğünü arttıracağı inancını taşımaktaydı.

21.yüzyıla gelindiğinde ABD’nin küresel stratejik yaklaşımlarına baktığımızda, Amerika Birleşik Devletleri’nin küresel bağlamda kendi gücünü korumak ve geliştirmek, gelecek için ise kendinden başka bir süper güç olamayacağını göstermek, iç ve dış dinamiklerini kontrollü bir şekilde kullanarak gücünü zayıflatmadan, dünya sahnesinde tek hegemon güç olmayı hedeflemektedir. Bu nedenle yeni projeler, yeni stratejiler geliştirmeye başlamıştır¹³. Yeni kaynaklar elde ederek dünyada ve bölgesel aktör olmayı hedeflemiştir. Bunun en iyi örneği “Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi”dir. Yeni Amerikan Projesi 1997 yılında oluşturulmuştur. Amaç Amerika’nın savunma gücündeki düşüş ve buna bağlı olarak dünya liderliğini etkilemesi halinde oluşabilecek algılamalardır. Aslında bu proje sadece savunma değil ekonomik, askeri, siyasi stratejilerinden de oluşmaktadır.

Mayıs 1997 tarihli “Pentagon’un Dört Yıllık Savunmayı Gözden Geçirme” raporu ve Aralık 1997 tarihli “Ulusal Savunma Paneli”nin raporunun ortak bulunduğu nokta küresel güvenlik düzeninde olağan varlığını sürdürmek ya da geri çekilmesi idi.

Yeni Amerikan stratejilerinde, yeni muhafazakârlar, Amerika’nın tek bir emperyal güç olması hayalini kurmaktadır.

Amerika’nın büyük stratejisi, avantajlı konumunu devam ettirerek mümkün olduğu ölçüde genişlemektir. Fakat iyi tasarlanmış bir savunma politikası geliştirmez ve savunma harcamalarını gerekli düzeyde tutmadığı takdirde stratejik fırsatlarını kullanma yetkisini kaybedecektir.

21.yüzyıl Amerikan politikasına baktığımızda sadece savunma, küresel güvenlik sorunları, ekonomi yatmamaktadır. Amerikan politikasında iç dinamiklerinin alevlendiği de görmekteyiz. Kültür, politikanın kilit anahtarı görevindedir. Kültür savaşları politikanın önemli bir rol oynamasında etkin bir rolü vardır¹⁴. Örneğin çoğu ülke kürtajin yasal olup olmaması gerektiğine sandıkta karar verirken, ABD ise bunu Yargıtay yoluyla yapmaktadır. Bu yalnızca Amerika’yı, hayat hakkında seçim taraftarlarını ikiye bölmesine sebep

¹³ Jeopolitik Strateji Dergisi, Kasım 2008, sayı 58, sy: 33-34-35

¹⁴ <http://www.ntvmsnbc.com/news/463862.asp>

olmaktadır. 2008 ABD başkanlık seçimlerinde aynı zamanda farklı zamanların ve farklı geçmişlere sahip olan liderin çekişmesine sahne olmuştur. Bu iki lider destekleyicilerinde çok farklı duygular çağrıştırmıştı; McCain' destekleyicileri; 'önce vatan' ve 'cesaret' derken Obama'ninkiler ise 'ırksal' ve 'küresel' bir uzlaşmadan söz etmekteydi.

Yeni muhafazakârlık olgusu 2008 ABD seçimlerinde sadece politika, ekonomi bazlı etki yapmamış, siyaset-ahlak-kültür arasında farklılaşmaya da zemin hazırlamıştır.

Cumhuriyetçiler arasındaki dağınıklık, son ekonomik krizle beraber devletin "düzenleyici rol" oynamasının önemini savunanların sayısının artması, Demokratların değişik yaş, etnik, dini ve ekonomik grupları bir araya getirerek oluşturdukları seçim koalisyonu ve dış politikada Bush dönemine duyulan tepkiler, önümüzdeki dönemlerde Demokratların daha çok seçim kazanacaklarını göstermektedir. Siyasi fikirlerin zamanla yön değiştireceği ve farklı şekil alacağı gözlemlenmektedir. Bu bakımdan Cumhuriyetçilerin belki de mecburen merkeze kayabilme ihtimalinin düşünülmesine imkân kılmaktadır.

Fukuyama'ya göre ABD, yüksek güvenli bir toplum olmakla birlikte giderek sosyal sermayenin ve güvenin azaldığı bir toplum olarak görmektedir. ABD'nin bir sanayi toplumu olarak yükselişinin zeminini oluşturan güven ve sosyal sermayenin, son yarım yüzyıldır önemli ölçüde erozyona uğramasına dikkat çekmektedir. Suç işleme oranının ve açılan dava sayısının yükselmesi; aile yapısının parçalanması; hayır kurumları, sendika ve kilise gibi sosyal yapılarının öneminin azalmasını bu değişimin başlıca göstergeleri olarak ortaya koymaktadır. Fukuyama, Amerikanın temel sorunu, Amerikan halkının kendi toplumlarını ve bu toplumun gruplar halinde hareket eden komünel anlayışını doğru bir şekilde kavrayamamasıyla bağdaştırmaktadır. ABD, 20. yüzyılın ikinci yarısında bir "haklar devrimi" yaşamış ve yaşanan "devrim", bireyci davranışın teşvik edilmesinde ahlaki ve politik zemini sağlamıştır¹⁵.

Fukuyama, dinin tutucu karakteri ile etnik yapıyı, Amerikan sosyalleşmesine yön veren iki önemli olgu olarak görmektedir. "Kölelerin soyundan gelen" Afro-Amerikalıların köklerinden kopma süreci bu topluluğun ekonomik açıdan ilerlemesini engelleyen kilit faktör olduğunu ileri sürmektedir. Göçmenlerin büyük kısmı geldikleri topraklarda sınıfsal hareketliliği ve yenilikçiliği engelleyen kast veya geleneksel yapılar içinde sıkışmışlardır. Yeni topraklarda kast ve farklı kesimlerin bir araya gelmesini önleyen geleneklerin bulunmaması, göçmenlerin ABD'ye geldikten bir süre sonra toplumsallık ve bireyciliğin sentezini yapmalarını mümkün

¹⁵ <http://www.e-akademi.org/makaleler/bbuber-2.htm>

kılmıştır. Böylece geleneksel kültürlerin getirdiği sınırlamalardan kurtulmuşlardır. Bu hareket serbestîsi ise beraberinde girişimciliği getirmiştir.

Fukuyama'ya göre tarihsel süreç iki büyük güç arasındaki mücadeleden meydana geldiğini vurgulamaktadır. Bu iki güçten ilki, maddi birikimin arttırmaya hizmet eden rasyonel arzudur. İkinci güç ise Hegel'in savına göre "kabul görme mücadelesi" olarak adlandırılmaktadır. Rasyonel arzu, Rasyonel yarar maksimizasyonuna karşılık gelmektedir. ABD, kendi çıkarları doğrultusunda yapmış olduğu her adım uluslararası arenada, yapmış olduğu eylemlerin rasyonellik anlamı yükleyerek kabul ettirme arzusu taşımaktadır¹⁶.

Süper güç olan ve bu gücünü devam ettirmek isteyen ABD'nin yeni başkanı Barack Obama, güven ortamı sağlayarak, değişim stratejisini iç ve dış politikada nasıl uygulayacağı merak konusudur.

ABD'DE SEÇİMLERİNDE TARİHİ BİR GÜN

4 Kasım 2008 Amerikan Başkanlık seçimleri, Amerikan tarihi için bir dönüm noktasıdır.

Barack Obama ABD tarihinin ilk siyah başbakanı seçildi. Yapılan anket sonuçlarında da önde olan Obama oyların yüzde 52'sini aldı. Barack Obama 538 üyeli Seçiciler Kurulu'nda şu ana kadar 338 delegenin desteğini aldı, John McCain ise 158 delegenin desteğini alabildi.

Kritik eyaletlerde, 1964'ten bu yana ilk kez Demokrat bir başkan adayının kazandığı görülmektedir. Virginia ve Colorado eyaletlerinde Barack Obama'nın oy oranı yaklaşık olarak yüzde 52 oldu. Ayrıca Florida, Ohio, Virginia ve Colorado Seçiciler Kurulu'na toplam 69 delege göndermektedir¹⁷.

Başkan seçilen Barack Obama, Chicago Grand Park'ta halkla zafer sevincini paylaştı.

¹⁶ <http://www.listweb.bilkent.edu.tr/bsb/2006/Jul/att-0030/01-fukuyamamakale2.pdf>

¹⁷ http://www.bbc.co.uk/turkish/news/story/2008/11/081105_obama_victory.shtml

Zafer Konuşmasını yapmak üzere Barack Obama, karısı Michelle ve iki kızıyla birlikte kürsüye çıktı.

Obama'nın başkan yardımcısı adayı, Delaware senatörü Joe Biden yeniden kazandı. Seçim sonuçlarına bakıldığında "ırkçılık" söylemleri Barack Obama'nın başkan seçilmesiyle geride kaldığını görmekteyiz. Amerikalılar ten rengine göre değil, değişime hazır hissettikleri için Obama'yı tercih etmişlerdir ve bunu sandıklardan çıkan sonuçlar da destekleyici olmuştur.

Martin Luther King Jr.'nin seneler önce söylediği, "Bir hayalim var!" sözünün değeri aslında bugünkü 2008 ABD başkan seçimlerinde daha da bir önem kazanmıştır.

BARACK OBAMA'YI ZAFERE GÖTÜREN YOL

Barack Obama'nın ABD başkanı olması sadece Amerikalıları değil tüm dünyayı memnun etmişti. Peki Obama'yı zafere götüren yol neydi? Bilindiği üzere ki; seçim için en önemli unsur kampanyadır. Obama'nın kampanya başarısı ABD tarihinde en başarılı kampanyası oldu. Başarılı kampanyanın arkasında iki isim vardı: David Plouffe ve David Axelrod.

Plouffe ve Axelrod'un geliştirdiği seçim stratejileri nelerdi?

Barack Obama'nın seçimi, rakibini ezici bir çoğunlukla kazanmasını sağlayan seçim stratejilerinde internetin tüm nimetlerinden yararlanarak gençlere ulaşılmış, rekor düzeye bağış toplanmış ve Obama'nın siyah olması nedeniyle oluşabilecek dezavantajları ortadan kaldırmıştı.

İnsanların kampanyaya direkt katılımın sağlanması için Obama'nın internet adresinin interaktif hale getirildi. Ayrıca Axelrod, "Web 2.0" kullanılmasında önayak oldu. Böylece internette Facebook gibi sosyal ağlar başta olmak üzere birçok sitede Demokrat adayının reklamı yapıldı. Axelrod'un yapmış olduğu bu yöntem otuz yaş altındaki seçmene de ulaşılmasını sağladı.

Kampanyaya internetten bağış yapılması kampanyanın en kritik noktasıydı. Toplamda yaklaşık olarak 475 bin kişi evrimii bağış yaparak kampanyaya destek verdi.

Obama'nın "Değişim" sloganının mimarisi de Axelrod'tur. Bu slogan Obama açısından bir dezavantaj olarak karşısına ıkrsa bile seçim kampanyasının kilit noktasını oluşturacaktı.

Obama, genç seçmene ulaşmayı başardı

Barack Obama Berlin Zafer Anıt'ında halkla buluştu

David Plouffe ise kampanyada “başarılı reklam” stratejisinin mimari idi. Obama’nın öncelikli hedefi, ırk konusu ile deneyimsiz olduğuna dair düşüncelerin ortadan kalkmasıydı. Joseph Biden’in başkan yardımcısı olarak belirlenmesi konumunu daha da güçlendirmiş oldu. Obama’nın siyah olmasının dışında, başkan olmak için gerekli diğer tüm özellikler de ortaya çıkarıldı. Plouffe Obama için, benzeri görülmemiş bir reklam kampanyası başlatılmasını sağladı. Obama’nın internetten topladığı bağışlarla McCain’in yayınladığı her reklam için dört reklam yayınlamaya başladılar. Barack Obama seçim kampanyasında başka bir yol daha izlemiştir. Kendi propaganda şarkısı olan, “Evet, yapabiliriz” (yes we can) , doğal konuşmasından oluşturularak söylenen şarkıda “evet, yapabiliriz” (yes we can) ve “evet, değiştirebiliriz” (yes we change), cümleleri tekrarlanarak istenen mesajı vermektedir. Sözleri dikkatli okunduğunda, Barack Obama tüm değişim mesajlarını seçmene çok yalın ve etkileyici bir dille propagandasını yapmıştır.

Barack Obama’nın propaganda şarkısı: **EVET, YAPABİLİRİZ!**

Biliyoruz ki bu savaş çok uzun zaman sürecek...

Ama hatırlayın ki önümüze yolumuza çıkacak olan hiçbir engel önem taşıyor.

Hiçbir şey, değişimi çağıran milyonların sesinin gücünün önünde duramaz!

Değişim istiyoruz!

Evet, biz fırsat eşitliğini ve refah sağlamayı başarabiliriz

Evet, biz bu ulusu iyileştirebiliriz

Evet, biz bu dünyayı onarabiliriz

Evet, Yapabiliriz.

...Dillon’da harap olmaya yüz tutmuş bir okula giden küçük bir kızın umutları ile L.A. sokaklarında hayatı öğrenen bir erkek çocuğun düşleri aynıdır.

Ve Amerika’da bir şeylerin olduğunu hatırlayacağız...

Öyle şeyler ki, politikacılarımızın önerdiği gibi ayrılmak değil...

Tek Bir insan...

Tek Bir millet olma...

Ve birlikte Amerika’nın tarihinde, sadece üç kelimeyle yeni bir sayfa açacağız.

Bir sahilden diğerine, bir denizden diğerine, dönüp duracak olan...

Evet biz yapabiliriz¹⁸!

Sonuç itibariyle yapılan başkanlık seçimleri, bu stratejik kampanyalarla başarıya ulaşmanın kapısını açmıştır¹⁹.

¹⁸ <http://blog.milliyet.com.tr/Blog.aspx?BlogNo=142934>

DÜNDEN BUGÜNE İZ BIRAKANLAR

ABD başkanlık seçimlerinde Amerikalılar tercihini Demokrat partili Barack Obama'dan yana kullandı, böylece sekiz yıllık Bush iktidarı son buldu. Amerikan'ın ilk siyah Başkanı Barack Obama Amerikalılar için önemli bir umut kaynağı olarak değerlendiriliyor.

İlk siyah devlet başkanı olan Barack Obama, yeni Amerikan tarihi için büyük bir adım olarak yorumlanıyor. Bu seçimlerde katılma oranının bir hayli yüksek olması Bush yönetimine olan tepkiyi açıkça ortaya koyuyor.

Bush yönetimin geride bıraktıkları Amerika'nın iç ve dış rolünün gittikçe güçsüzmeye başlaması ve buna sert tepkilerle cevap verilmesi, Amerikalılar için zor günlerin yaşanması anlamına gelmekteydi. Bildiğiniz üzere ki; 11 Eylül saldırıları sonrasında yaşanan birtakım olayların farklı açılardan yansımalarına sebebiyet vermişti. Kırılma noktası olarak adlandırabileceğimiz 11 Eylül saldırıları bugünün Amerika'sına yeni boyut kazandırmasına zemin hazırlamıştır. Bu zemin “doğu-batı, batı-doğu” arasındaki korkuyu derinleştirmiş, Amerikan toplumunda “ikinci sınıf” muamelesi gören Afrikalı Amerikalılar için değişen bir sürecin başlamasını hızlandırmıştı²⁰.

4 Kasım Amerikalılar için bir dönüm noktası olarak tarihe geçecektir.

¹⁹ <http://www.ntvmsnbc.com/news/464967.asp#storyContinues>

²⁰ http://www.bbc.co.uk/turkish/fooc/story/2008/11/081107_fooc_us_alper_balli.shtml

ABD BAŞKANLIK SEÇİMİNİN DÜNYA'DAKİ YANKILARI

Barack Obama'nın ABD Başkanlık seçimini kazanmasının yankıları Dünya'da da büyük bir memnuniyetle karşılandı. Seçim kampanyası sırasında Küba ile ilişkilerin gözden geçirilmesi ve ön koşulsuz görüşmeyi arzu eden Barack Obama'nın bu tutumu, Küba yönetimi tarafından olumlu karşılanmıştı. Seçimleri kazan Barack Obama seçimden önce vaat ettiği konuları nasıl dengede tutacağına dair soru işaretlerinin cevaplarını önümüzdeki günlerde belli olacaktır.

ABD başkanlık seçimlerinden sonra Barack Obama dünya liderleriyle görüşmeye başladı. Fransa Cumhurbaşkanı Nicholas Sarkozy, Obama'yı ilk kutlayanlar arasında yer aldı. Cumhurbaşkanı Nicolas Sarkozy, 44. ABD başkanını kendisinin ve Fransa halkının kutladığını belirtti. Obama'nın üstün başarısının olağanüstü kampanyasını taçlandığını ifade eden Sarkozy, "Amerikan halkı sizi seçerek, değişimi, dışa açılmayı ve iyimserliği tercih etti" dedi.

Afganistan Devlet Başkanı Hamid Karzai de yaptığı açıklamada, "Amerikan halkını, verdiği bu büyük karardan dolayı kutluyorum" ifadesini kullandı.

Kanada Başbakanı Stephen Harper da yaptığı açıklamada Obama'yı zaferinden ötürü tebrik etti ve yeni başkan ile bir araya gelerek, ABD ile Kanada arasındaki özel bağın sağlamlaştırılmasına yönelik çalışmalarda bulunmak istediğini söyledi.

Yeni Zelanda Başbakanı Helen Clark, yeni Obama yönetimiyle birlikte çalışmak istediklerini belirtti, Obama'nın, uluslararası topluluğun birçok zorlukla karşı karşıya olduğu bir dönemde başkanlık koltuğuna oturacağını anımsattı²¹.

Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari, Obama'nın zaferini, iki ülke arasında başarılı bir ortaklık kurulması açısından fırsat olarak gördüklerini kaydetti.

İran'ın dini lideri Ayetullah Ali Hamaney'in danışmanı Gholam-Ali Hadad Adil, Barack Obama'nın ABD'nin başkanlık seçimlerini kazanmasından memnuniyet duyduğunu belirterek, bunun George W. Bush'un politikasının başarısızlığı olduğu anlamına geldiğini ifade etti²².

Avrupa Komisyonu Başkanı Jose Manuel Barroso, Obama'dan, sorunlarla başa çıkmak, yeni bir dünya konusunda uzlaşmak için değişikliklere ihtiyaç olduğunu, ABD Başkanı Barack Obama'dan, Avrupa'nın bu düşüncesine ortak olmasını beklediklerini söyledi.

²¹ <http://haber.fmrtr.com/ext.php?ref=http://www.haber7.com/haber/20081105/Dunya-basinINda-Obamanin-zaferi.php>

²² <http://haber.turk724.net/136605/haberler/İran-Obama-nın-ABD-Seçimlerini-Kazanmasını-Memnuniyetle-Karşıladi>

Filistin Devlet Başkanı Mahmud Abbas'ın yardımcılarında Saib Erekat, yeni ABD başkanının, barış yolundaki çabalara ara vermeden devam etmesini umduklarını belirtti.

Güney Kore Devlet Başkanlığından yapılan açıklamaya göre, Amerikan halkının Obama'yı başkan seçerek, değişiklik ve yeni umutlar konusunda mesaj verdiği belirtildi.

Japonya Başbakanı Taro Aso, Obama'yı seçim zaferinden dolayı kutlayarak, ikili ilişkilerin daha da güçleneceğine inandıklarını belirtmişti.

Çin lideri Hu Jintao da Obama'yı tebrik etti. Hu, yeni Amerikan hükümeti döneminde iki ülke arasındaki ilişkilerin, işbirliğinin ve diyalogun ortak çabalarla daha güçleneceğini umduğunu ifade etti.

Almanya Cumhurbaşkanı Horst Köhler de Obama'yı tebrik edenlere katıldı.

İngiltere Başbakanı Gordon Brown da Obama'yı tebrik ettiğini belirtti ve, onun "ilerici değerleri ve gelecek vizyonunu" memnuniyetle karşıladığını kaydetti.

NATO Genel Sekreteri Jaap de Hoop Scheffer, ABD'nin yeni başkanı Barack Obama'yi tebrik ederek Obama'dan, hiç olmadığı kadar kuvvetli işbirliği beklediklerini ifade etti²³.

Avrupa Parlamentosu Başkanı Hans-Gert Pöttering, ABD'de devlet başkanı seçilen Barack Obama'yı tebrik ettiğini bildirdi²⁴.

Kuzey Kore "Obama yönetimiyle diyaloga da mücadeleye de hazırız", mesajını yolladı.

SEÇİM SONUÇLARININ BASINDAKİ YANKILARI

ABD'deki Başkanlık seçimleri yarışını dünya kamuoyu da yakından takip etti. Barack Obama'nın zaferi dünya basınında çok büyük yankı uyandırdı.

Dünya Basınında ABD Başkanlık Seçimlerinin Yankıları

Amerika Basınından Özetler:

THE NEW YORK TIMES

Demokrat Partili Senatör Barack Obama'nın ABD'nin 44. başkanı seçilmesinin bir başlangıç olduğunu belirterek, ülkenin karşı karşıya olduğu sorunların tek bir kişinin ya da tek bir siyasi partinin kendi başına çözebileceği sorunlar olmadığını yazdı.

²³ <http://haber.turk724.net/136559/haberler/Nato-Obama-dan-Daha-Guclu-Isbirligi-Bekliyor>

²⁴ <http://haber.turk724.net/136552/haberler/Avrupa-Parlamentosu-Baskanı-Pöttering-den-Obama-ya-Tebrik>

THE WASHINGTON POST

Washington Post, Barack Obama'nın zaferiyle sonuçlanan başkanlık seçimini yeni bir dönemin başlangıcı olarak yorumladı.

THE CHRISTIAN SCIENCE MONITOR

Christian Science Monitor ise Obama'yı zor bir görevin beklediğini hatırlatarak, Obama'nın bu zorlukları aşmak için muhaliflerinin bile desteğine ihtiyaç duyacağı vurgulanmaktadır.

USA TODAY

USA Today Obama'nın seçim zaferini, Amerika'nın ırk ayrımı konusunda kat ettiği mesafenin göstergesi olarak yorumlamıştır.

Fransız Basınında Seçimin yankıları

Fransız gazeteleri, Barack Obama'nın başkan seçilmesi zaferini birinci sayfadan duyurdu.

LİBERATION:

Liberation gazetesi, 'ABD'de değişim zamanı' başlığıyla verdiği haberde, seçimlere tarihi bir katılım oranı yaşandığını yazdı.

LE FIGARO

Le Figaro gazetesi de 'Yeni Amerika' başlığıyla manşetten verdiği haberde, rekor seviide katılımı ön plana çıkardı.

İngiliz Basınında Obama'nın Seçim Zaferi

THE GUARDIAN

The Guardian gazetesi, Amerika'nın kölelik geçmişini ve toplumu bölen bazı düşüncelerini bir kenara bırakarak Obama'da birleştiğini ve böylece tarihin ilk siyahi liderini seçtiğine dikkat çekti²⁵.

²⁵ <http://www.eurozaman.com/euro/detaylar.do?load=detay&link=45634>

THE INDEPENDENT:

Independent, siyahi liderin Amerikan eski başkanı Jimmy Carter`dan sonra bir seçimde yüzde 50`den fazla oy alan ilk lider olduğunu yazdı.

THE TIMES:

The Times, Obama`nın seçimleri kazanmasıyla omuzlarına aldığı büyük sorumluluğa dikkat çekti. Obama`nın Cumhuriyetçi Parti`nin kalesi olarak bilinen bazı yerleri de uzun yıllardan bu yana ilk kez ele geçirdiğini yazdı.

DAILY TELEGRAPH:

Daily Telegraph gazetesi ise, seçim kampanyasına iki yıl önce başlayan Obama`nın ırk eşitliği için mücadelenin olduğu bir ülkede başkan seçilmesinin bir dönüm noktası olduğunu yazdı. Obama`nın zaferini bir dönüm noktası olarak değerlendirdi.

Diğer Basın Haberleri

Japonya'da yayımlanan Kuzey Kore yanlısı bir gazete, ABD Başkanlığına Barack Obama'nın seçilmesinin, Kore Yarımadası'nda "yeni bir döneme girilmesi" anlamına geldiği belirtildi.

Yunan basınında Barack Obama`nın seçim sonucunun haberini manşetten bildirdi.

To Vima gazetesi, "Obama'nın döneminde" başlığını kullandığı haberinde hem ABD hem de tüm dünya için yeni bir dönemin doğduğunu yazdı²⁶.

Ta Nea gazetesi de, "Obama tarih yazıyor" başlığını kullandığı haberinde ABD'nin ilk siyahi başkanını seçtiği yorumunu yaptı.

Etnos gazetesi ise konuya ilişkin haberine "Amerika da tarihi değişim" başlığını atarak, Obama kasırgasının seçime katılım oranını rekor düzeye ulaştırdığını ve gençlerin yüzde 72'sinin McCain`e oy vermekten kaçındığını kaydetti.

Barack Obama`nın zaferi, Avusturya medyasında da büyük bir ilgiyle izlendi. Avusturya gazetelerinde seçimle ilgili başlıklar ise şöyle:

Heute gazetesi: "Siyah Kennedy başardı."

Osterreich gazetesi: "İşte dünyamızı böyle değiştir."

Kurier gazetesi: "Obama`nın büyük başarısı."²⁷

²⁶ <http://haber.turk724.net/136358/haberler/Yunan-Medyasında-Obama-Yankıları>

KAYNAKÇA

Özkan, Abdullah (2006). “ 21.Yüzyıl ABD’nin Küresel Stratejileri: Amerikan Savunmasının Yeniden İnşası”, Yeni Amerikan Yüzyılı Projesi, Tasam Yayınları, İstanbul.

Aksiyon , “ Obama Siyah Kalabilecek Mi?”, 10 Kasım 2008, sayı:727, sy: 18-19

Jeopolitik Strateji Dergisi, Kasım 2008, sayı 58, sy: 33-34-35

Mackenzie, A. Donald, “Çin ve Japon Mitolojisi”, İmge Kitabevi Yayınları, Nisan 1996

<http://arsiv.sabah.com.tr/2008/10/23/haber,011117250A7149EA94330BD2C481D53C.html>

http://www.bbc.co.uk/turkish/fooc/story/2008/11/081107_fooc_us_alper_balli.shtml

http://www.bbc.co.uk/turkish/indepth/story/2008/11/081105_obama_inpictures.shtml

http://www.bbc.co.uk/turkish/news/story/2008/11/081105_obama_victory.shtml

<http://blog.milliyet.com.tr/Blog.aspx?BlogNo=142934>

<http://www.dw-world.de/dw/article/0,2144,3766155,00.html>

<http://www.e-akademi.org/makaleler/bbuber-2.htm>

<http://www.eurozaman.com/euro/detaylar.do?load=detay&link=45634>

<http://www.gallup.com/poll/111703/Final-Presidential-Estimate-Obama-55-McCain-44.aspx>

<http://haber.frmtr.com/ext.php?ref=http://www.haber7.com/haber/20081105/Dunya-basinINda-Obamanin-zaferi.php>

<http://haber.turk724.net/136789/haberler/Avusturya-da-Obama-Değerlendirmesi>

²⁷ <http://haber.turk724.net/136789/haberler/Avusturya-da-Obama-Değerlendirmesi>

<http://haber.turk724.net/136605/haberler/İran-Obama-nın-ABD-Seçimlerini-Kazanmasını-Memnuniyetle-Karşladı>

<http://haber.turk724.net/136559/haberler/Nato-Obama-dan-Daha-Guclu-Isbirligi-Bekliyor>

<http://haber.turk724.net/136552/haberler/Avrupa-Parlamentosu-Başkanı-Pöttering-den-Obama-ya-Tebrik>

<http://haber.turk724.net/136358/haberler/Yunan-Medyasında-Obama-Yankıları>

<http://www.listweb.bilkent.edu.tr/bsb/2006/Jul/att-0030/01-fukuyamamakale2.pdf>

<http://www.ntvmsnbc.com/news/464967.asp#storyContinues>

<http://www.ntvmsnbc.com/news/463862.asp>

http://www.radikal.com.tr/ek_haber.php?ek=r2&haberno=1946

<http://www.radikal.com.tr/default.aspx?aType=HaberDetay&ArticleID=907022>

<http://www.radikal.com.tr/default.aspx?aType=HaberDetay&ArticleID=907014>

<http://www.stargazete.com/dunya/iste-obamanin-dis-politika-ocelikleri-144763.htm>

http://www.usemb-ankara.org.tr/civil_rights_movement/equality.htm

<http://www.tumgazeteler.com/?a=4306801>

http://tr.wikipedia.org/wiki/ABD_ba%C5%9Fkanl%C4%B1k_se%C3%A7imleri